

ναστείας, προλήψεις, ψεύδη, δεισιδαιμονίας, τὸ καταλύειν τὸν Νκὸν καὶ ἀνοικοδομεῖν αὐτὸν—τούτέστι, τὸ ἀντικαθιστῆν τὴν ἀλήθειαν ἀντὶ τοῦ ψεύδους, τὸ προσβάλλειν τὴν ὑπερφίαλον ἀρχοντίαν, τὸ αἰμοχαρῆς ἰσρατεῖον, τὸ ἀποδιώκειν τοὺς πραγματευτὰς ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, τὸ ἐπανορθοῦν τὴν κληρονομίαν τοῦ ἀποκεκληρωμένου, τὸ ὑπερασπίζειν τὸν ἀσθενῆ, πένητα καὶ θλιβόμενον, τὸ ἀγωνίζεσθαι ὑπὲρ τοῦ καταδικωμένου καὶ καταθλιβομένου—ἰδοὺ ὁ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πόλεμος. Καὶ τίς διεξῆγε τὸν πόλεμον τούτον;—ὁ Βολταῖρος. Τὸ Εὐαγγελικὸν ἔργον ἔσχεν ὡς συμπλήρωσιν αὐτοῦ τὸ φιλοσοφικόν· τὸ πνεῦμα τῆς ἀσπλαγγνίας ἤρξατο, τὸ πνεῦμα τῆς ἀνοχῆς ἐξηκολούθησεν. Ἄς εἰπώμεν μετ' αἰσθητικῆς θαυτάτου σεβασμοῦ: ὁ Ἰησοῦς ἔκλυυσεν—ὁ Βολταῖρος ἐμειδίασεν. Ἐξ ἐκείνου δὲ τοῦ θείου δακρύου καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου τούτου μειδιάματος προέκυψε τὸ μελιχχρον ἦθος τοῦ ὑφισταμένου πολιτισμοῦ.

Ἄλλ' ὅμως, φεῦ! ἡ παρούσα στιγμή, ἄλλως ἀξία τῷ ὄντι θαυμάσμου καὶ σεβασμοῦ, κέκμηται καὶ τὴν σκοτεινὴν αὐτῆς φάσιν. Ἐπάρχουσιν ἔτι νέφη ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος· ἡ τραγωδία τῶν λαῶν δὲν ἀπεπερατώθη· εἰσέτι ὁ πόλεμος ἐγείρει τὴν φοβερὰν αὐτοῦ κεφαλήν ὑπὲρ τὴν σεπτὴν πανήγυριν. Ἡγεμόνες ἐπὶ δύο ἔτη ἐπέμειναν εἰς ἀλεθρίαν διαφωνίαν, καὶ ἡ διαφωνία τῶν γίνεται ἐμπόδιον εἰς τὴν ἁμόνοιαν ἡμῶν, καὶ οὕτως αὐτοὶ φκίνονται κικῶς ἐμπεπιευσμένοι, καταδικάζοντες ἡμᾶς εἰς τὸ νᾶ ὦμεν μάρτυρες τῆς διχονοίας τῶν. Ἄλλ' ἡ διχονοία αὕτη μᾶς ἐπανάγει εἰς τὸν Βολταῖρον· διότι μεταξὺ τούτων τῶν ἀπειλητικῶν γεγονότων ἐσόμεθα, εἴπερ ποτὲ ἄλλοτε, εἰρηνικοί. Ὄθεν, κλίγωμεν τὸν αὐχένα ἐνώπιον τοῦ μεγάλου τούτου νεκροῦ, τοῦ μεγάλου τούτου ζῶντος πνεύματος. Κλίνωμεν ἐνώπιον τοῦ σεβασμοῦ τάφου. Ζητήσωμεν τὴν συμβουλὴν τούτου, οὐτιμὸς ἡ ζωὴ, χρήσιμος τοῖς ἀνθρώποις,

ἐκόπη πρὸ 100 ἐτῶν, ἀλλ' οὔτινος τὸ ἔργον αἰετοτε ἀθάνατον διαμνεῖ. Ζητήσωμεν συμβουλὴν καὶ παρὰ τῶν ἄλλων φιλοσόφων καὶ βοηθῶν τοῦ ἐνδόξου τούτου Βολταῖρου—τοῦ Ἰωάννου Ἰακώβου Ρουσσῶ, τοῦ Διδερότου, τοῦ Μοντεσκιου. Παύσωμεν χύνοντες ἀνθρώπινον αἷμα. Ἀρετὸν ἤδη ἐχύθη, μονάρχει. Ὁ θάρβαρισμὸς εἰσέτι ὑφίσταται· ἀλλ' ἡ φιλοσοφία διαμαρτυρήσθω κατ' αὐτοῦ. Ὁ 18ος αἰὼν βοηθήσάτω τὸν 19ον. Οἱ φιλόσοφοι, οἱ πρόγονοι ἡμῶν, εἰσὶν οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀληθείας. Ἐπικαλεσθῶμεν τὰ ἐνδοξὰ ταῦτα φάσματα, ὅστε, πρόσωπον πρὸς πρόσωπον μετὰ τῶν μοναρχῶν τῶν σκεπτομένων περὶ πολέμου, διατρανώσωσι καὶ διακηρύξωσι τὸ δικαίωμα τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως, τὸ δικαίωμα τῆς συνειδήσεως πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ὑπεροχὴν τοῦ λογικοῦ, τὴν ἐσθότητα τῆς ἐργασίας, τὴν εὐλογίαν τῆς εἰρήνης, καὶ, ὡς ἡ νῦν ἐξέρχεται ἀπὸ τῶν θρόνων, οὕτω τὸ φῶς ἐξεληθέτω ἀπὸ τῶν τάφων.

Ἐν Ἀργεντινῇ, κατὰ Ἰούλιον 1878

(Ἐκ τῆς ἀγγλικῆς ἐφημερίδος Times)

ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΣ

ΔΟΥΝΑΙ ΚΑΙ ΛΑΒΕΙΝ

ΥΠΟ

B A B B Y.

I.

Νῦν ἐρεβώδης καὶ παμμέλινα, σκβανόουσα τὸν σκιαδὸν οὐρανὸν με πυκνάς καὶ ἀγριωπάς νεφέλας, ἐβασίλευσεν ἀπὸ τινος ὠρας εἰς τὴν μικρὰν πόλιν Α**· Εἶχεν ἐκλίπει ἀπὸ τινος καὶ ἡ τελευταία ἀκτὴς τοῦ ἀμριβόλου καὶ συγκεκρασμένου φωτὸς μελαγχολικῆς ἡμέρας Μαρτίου.

Ὁ ἄνεμος, πνεύσας δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, μηχανιδῶς συνταράξας καὶ στροβιλίσας τὴν πυκνὴν κόκκιν καὶ τὰ κάρρη

τῶν ὁδῶν, εἶχεν ἤδη κοπάσει· μόνον ἐνίοτε ριπαὶ τινες, κατ' ἄνισα χρόνου διαστήματα πνέουσαι, ἐσκόρπιζον τῆδε κἀκείσε ψικάδας βροχῆς πεπηγυίας.

Καὶ δὲν ἦτο βροχὴ διαρκής, ραγδαία, πίπτουσα κατὰ χειμάρρους, μεταβάλλουσα εἰς παχὺν ἑρόβρορον τὸ ἕδαφος τῶν ὁδῶν καὶ τῶν ἀγυιῶν· ἦτό τι χεῖρον· ἦτο βροχὴ λεπτή καὶ παγερά, ἧς ἐκάστη σταγὼν, ἀποσπῶμένη ἐκ τῆς ὀμβρῆδος μάζης τοῦ νέφους, κατήρχετο βραδέως ταλαντευομένη ὑπὸ τῶν τελευταίων τοῦ κεκμηκότος ἤδη ἀνέμου πνοῶν καὶ ἐπιπτε πλῆπτεουσα τὸ σῆμα αἰχμηρὰ ὡς βελόνη.

Διόπερ, ἀν καὶ τῆς νυκτὸς ἡ ὥρα δὲν ἦτο λίαν προκεχωρημένη, οὐχ ἦττον οἱ σπάνιοι συνήθως ἐν τῇ πόλει διαβάται ἦσαν σπανιώτεροι κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην. Τὸ φῶς τῶν ἀραιῶς ἐσπαρμένων ἀνὰ τὰς ὁδοὺς φανῶν ἐπνευστία καὶ ἐπερίμενε νὰ ἠχῆσῃσι καὶ τὰ τελευταῖα τοῦ βραδύναντος διαβάτου βήματα, ὅπως θεσθῆ ἐντελῶς. Μικρὸν κατὰ μικρὸν ὅλα τὰ ἐν τῇ πόλει σελαγίζοντα τῶν θυρίδων φῶτα ἠφανίσθησαν καὶ ἀμαυρὰ πενθαλέου σκότους σινδὼν ἠπλώθη ἐπ' αὐτήν.

Καὶ ὅμως οἱ κατοικοῦντες ἐν ὁδῶν τιμὴν παρὰ τὴν ἐσχατιάν τῆς πόλεως, ἐρήμῳ συνήθως καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν, θὰ ἤκουσαν θεβαίως μετ' ἀπορίας, ἀν ἔτι ἠγρύπνου, τὰ βήματα ἀνθρώπου ἠχούντα ἐν τῇ μέσῳ τῆς θαυτάτης σιγῆς, τῆς ἐπικρατούσης κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην.

Τοσοῦτο δὲ μᾶλλον θὰ ἐξεπλάγησαν οἱ ἀγχοὶ καὶ εἰρηνικοὶ ἄστοι, οἱ κατοικοῦντες εἰς τὴν ἡσυχον καὶ ἀπομεμαρυσμένην ἐκείνην τῆς πόλεως γωνίαν, ὅσον ἡ ὁδὸς, παρ' ἣν κατῴκουσαν καὶ ἐν ἣ ἀντήχουν τὰ βήματα τοῦ νυκτερινοῦ διαβάτου, ἦγεν ἐκ τῆς πόλεως πρὸς ἓν μόνον μέρος, πρὸς τὴν ἐκτετακμένον ὀπισθοῦν περίβολον,

ὀπόθεν ἐφαίνοντο τὴν ἡμέραν ἀνυψούμεναι αἱ μέλαιναὶ καὶ ὄξειαι κορυφαὶ τῶν ἐν αὐτῷ πεφυτευμένων κυπαρίσσω—πρὸς τὸ νεκροταφεῖον τῆς πόλεως. Ἐξ ἀνάγκης ἄρα ὁ διαβάτης, ἐξερχόμενος καὶ θαδίζων πρὸς τὰ πρόσω ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, ἀν δὲν ἐσκόπει νὰ περιπλανᾶται ἐν αὐτῇ ἐκτεθειμένος εἰς τὰ σκότη καὶ τοῦ θορέως τὸ παγερὸν φύσημα, θὰ διηυθύνετο πρὸς τὸ νεκροταφεῖον.

Τίς ἦτο λοιπὸν ὁ παράδοξος νυκτιπλάνης ὀδοιπόρος, ὁ ἐπιχειρῶν ἐν ὥρα τοιαύτῃ ὀδοιπορίαν, ὁ πρὸς πείσμα τοῦ θαλέου σκότους καὶ τῆς βροχῆς ἐκτελῶν ἡσύχως τὸν ἰδιότροπον αὐτοῦ περίπατον;

Τίς ἦτο ὁ θαρραλέος [ἐκείνος πλάνης ὁ πορευόμενος ἀπτόητος μὲ εἴημα ἤρεμον καὶ μεμετρημένον, μηδαμῶς φαίνεται, φοβούμενος τὴν ἐμφάνισιν τῶν περιερχομένων τὴν νύκτα φασμάτων οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ πρὸς συνάντησιν αὐτῶν θαδίζων ἐν τῷ ἀπαισίῳ αὐτῶν κατοικητηρίῳ; Ἦτο ἄρα γε ὁ νεκροθάπτης ἢ ὁ φύλαξ τοῦ κοιμητηρίου;

Ἄγνοοῦμεν· ἀλλ' ἀν [ἡ περιέργεια ἐκυρίεψε τινὰ τῶν παρὰ τὴν ὁδὸν ἐκείνην οἰκούντων εἰς θαθὸν ὥστε νὰ παρακινήσῃ αὐτὸν νὰ καταλίπῃ τὴν μαλακὴν στρωμνὴν, νὰ ἐνδυθῆ καὶ, ἀψυφῶν τὸ ἔξω ψῦχος, ν' ἀκόλουθῆσῃ τὸν ἄγνωστον διαβάτην, θὰ ἐβλεπεν ὑπὸ τὸ φῶς τὸ ὑποτρέμον τοῦ τελευταίου τῆς πόλεως φανοῦ, ἀμυδρῶς φωτίζοντος τὴν ὅλως ἐρήμην ὁδὸν, ἠτὴν ἀκόλουθον μορφήν.

Ἄνθρωπον ὑπερβάντα κατὰ πάσαν πιθανότητα τὸ τριακοστὸν τῆς ἡλικίας ἔτος, μέτριον τὸ ἀνίστημα καὶ μᾶλλον μικρόσωμον, ἔχοντα μορφήν ἐκφραστικωτάτην, τύπου καθαρῶς μεσημβιανοῦ. Πρωτίστως νοημοσύνην, ἀλλὰ καὶ χαρακτῆρα παράδοξον καὶ ὅλως ἰδιότροπον ἐξέφραζεν ἡ μορφή αὐτή. Ἰπὸ μελαίνης τοξοειδεῖς ὄφρυς ἔλαμπεν ὄσφραλα μὲν ζωρῶν καὶ ἀκτινοβολῶν ἐπὶ τῶν λεπτῶν αὐτοῦ χειλῶν ἔβα-

σίλευε πάντοτε μειδίαιμα ὑπεροπτικὸν καὶ ἀποκλίνον πρὸς τὸν σαρκασμὸν· γένειον δὲ παμμέλαν κατήρχετο ἀπὸ τοῦ πώγωνος καὶ ἐκάλυπτε προασπίζον δολόκληρον τὸν τράχηλον, περιβιολόμενον ὑπὸ ἀγνοῦ καὶ ἀμώμου ἀληθῶς τὴν λευκότητα περιλαιμίου, φέροντος τὸ σχῆμα τοῦ τελευταίου συρμού. Κατὰ τὰ ἄλλα ὁ ἄγνωστος ἐνεδύετο λίαν φιλοκάως, καίτοι ὅλως ἀπέριττος ἦτο ἢ ἐνδυμασίᾳ· ἀπὸ τοῦ λαιμοδέτου μέχρι τῶν ἐστιλθωμένων κομφῶν ὑποδημάτων, ἀπὸ τοῦ καθαροῦ χιτῶνος μέχρι τῆς χρυσῆς ἀλύσεως τοῦ ὠρολογίου, ἧς οἱ κρίκοι ἐστιλθον ὑπὸ τὸν καταμέλανα αὐτοῦ ἐπεנדύτην, ἠδύνατό τις νὰ ἴδῃ ὅτι ἐφερρεν ἂν ὄχι τὸν φιλάρεσκον τοῦ γ α ν δ ἴ ν ο υ καλλωπισμὸν, τοῦλάχιστον τὴν ἄμεμπτον ὡς πρὸς τὴν καθαριότητα περιβολῆν τοῦ π ο υ ρ ἰ τ ἄ ν ο υ.

Ἐξηκολούθησε μὲ βῆμα εὐστειθές καὶ τακτικὸν τὸν παράδοξον αὐτοῦ περὶπατον ὁ νυκτερινὸς ὀδοιπόρος καὶ μετὰ τινων στιγμῶν πορείαν εὐρέθη πρὸ εὐρέος περιτειχίσματος, ἐνῶ ἐφαίνοντο μελαινῶν κυπαρίσσω ὄγκοι ἐξέχοντες ὑπεράνω τῶν τειχῶν καὶ σσειόμενοι μετὰ τρυγμοῦ ἀπαισίου εἰς τοὺς τελευταίους σπαραγμοὺς τοῦ ἀνέμου. Τὸ περιφραγμα τοῦτο ἦτο τὸ νεκροταφεῖον τῆς πόλεως.

Ὁ ἄγνωστος ἐπλησίασε πρὸς τὴν κιγκλιδωτὴν θύραν καὶ ὤθησεν ἐλαφρῶς αὐτήν.

Ἡ θύρα ἦτο κεκλεισμένη.

Μειδίαιμα εἰρωνικὸν ἀνέτειλεν ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ μυστηριώδους ἐπισκέπτου.

— Φοβῶνται, φαίνεται, καὶ οἱ νεκροί, ἐψιθύρισε μεταξὺ τῶν ὀδόντων του, ἀφοῦ σφαλίζουσι καὶ αὐτεὶ τὴν θύραν τῆς κατοικίας των.

Μέσον τῶν κιγκλιδῶν τῆς θύρας ἐφαίνετο ὁ οἰκίσκος τοῦ φύλακος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐλαμπεύον ἀμυδρῶς τὸ φῶς λυχναρίου τινός, οὐτιμῶς ἢ ἀκτίς θολῆ καὶ ἀμφίβολος ἐξήρχετο μέσον τοῦ μόνου μικροῦ περσθύρου τοῦ οἰκίσκου.

Ὁ φύλαξ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐκοιμάτο. Εἰς τὴν σιγὴν καὶ τὴν μόνωσιν, ἧτις ἐξετείνετο εἰς τὸ ἀπαισίον ἐκείνο μέρος, ἠγείρετο κραταῖος ὁ θρόνος τοῦ θανάτου. Ὁ θάνατος, ὁ ὕπνος δηλαδή ὁ αἰώνιος, ἐβασίλευεν ἐπὶ τῆς εὐρείας ἐκτάσεως διεσπαρμένης ὑπὸ μνημάτων, σταυρῶν, ἱεσῶν, κυπαρίσσων· μυριάδες ἀτόμων καθηδόν ἐκεῖ ὑπὸ τὸ σιδήρεον αὐτοῦ κράτος. Μόνον μέρος τοῦ περιβόλου, ὅπου δὲν ἐξικνεῖτο ἡ φοβερὰ του δικαιοδοσία, ἦτο τοῦ φύλακος ὁ οἰκίσκος, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἔτι τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐβασίλευεν ἀντ' αὐτοῦ ὁ ἀδελφός του· ὁ ὕπνος.

Οὐδὲ κἄν ἰδέα ἐπῆλθεν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ἀγνώστου νὰ ἐξυπνίσῃ τὸν θύρωρον. Ἐκαμψε τὴν πλευρὰν τοῦ περιβόλου καὶ περιῆλθε σχεδὸν δολόκληρον αὐτὸν, ἀνερευθῶν λεπτομερῶς εἰς ποῖον μέρος τὸ τεῖχος ἦτο μᾶλλον εὐανάβατον. Φθάσας εἰς μέρος, ὅπου, ἕνεκα τῶν ἀνωμαλιῶν τοῦ ἐδάφους, τὸ ὕψος τοῦ τείχους δὲν ὑπερέβαινε τὸ ἐν μέτρον, ἐπήδησε θαρραλέος καὶ εὐκαμπτος καὶ δι' ἐνὸς ἄλματος εὐρέθη ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ τείχους. Ἔστη ἐπὶ στιγμὴν ἐπὶ τῆς θέσεως ἐκείνης καὶ ἔριψε βλέμμα πρὸς τὴν φαινομένην ἀμυδρῶς ἐκείθεν, ὀδυσθισμένην ἐντὸς τοῦ σκότους, πόλιν. Ἡ μᾶζα τῶν λευκῶν αὐτῆς οἰκιῶν ἐφαίνετο ὡς ἀόριστος ὑπόφασις ὄγκος, ὁπόθεν ἐξηκοντίζετο ἐνίοτε ἢ ἀμφίβολος ἀκτίς φανοῦ ἡμισθέστου, ὡς βλέμμα ὀφθαλμοῦ νυσταλέου. Ὁ ἄγνωστος ἐθεώρησε μὲ βλέμμα παράδοξον τὴν φαντασιώδη ταύτην καὶ συγκεχυμένην εἰκόνα. Τὸ βλέμμα τοῦτο ἦτο ἐπιτομὴ στιγμιαία τῆς πλημμύρας τῶν αἰσθημάτων, ἅτινα τὴν ὥραν ἐκείνην ἐπλήρουσαν ἴσως τὴν ψυχὴν του ἦτο πόνου βλέμμα, ἀλλὰ καὶ μίσους· ἦτο ἀποχαιρετισμὸς, ἀλλὰ καὶ κατάρρα. Τὸ μειδίαιμά του, σαρκαστικὸν αἰετότο, εἶχε λάβει κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀγρίην καὶ σατανικὴν ἔκφρασιν, ὡσαυτεὶ ὁ ἄδης, ἐντὸς τοῦ κράτους τοῦ ὁποίου εὐρίσκετο ἤδη ὁ μυστηριώδης ἐ-

πισκέπτως, επέβαλλεν εἰς τὰ χεῖλη αὐτοῦ νὰ μορφαίωσιν οὕτως ἀπαίσιως.

Ἐμεινον ἐπὶ τῆς σκοπιᾶς ἐκείνης θεώμενις οὕτω πως ἐπὶ στιγμᾶς θραχχείας, καὶ μετὰ ταῦτα στραφείς ἠθέλησε νὰ καταβῆ. Τὸ τεῖχος ἔσωθεν ἦτο ὑψηλότερον, ἀλλὰ τὸ μάρμαρον μνήματος ἐρειδομένου ἐπὶ τοῦ τεύχους καὶ ἰτέα τις περυσυμένη παρ' αὐτὸ τὸν ἐβοήθησαν νὰ κατέλθῃ εὐκόλως καὶ ἀφορητῆι σχεδὸν, καταβάς δὲ ἐσταύρωσε τὰς χεῖρας καὶ ἐθεώρησεν.

Ἦτο λοιπὸν τὸ νεκροταφεῖον ὁ σκοπὸς καὶ τὸ τέμα τῆς παραδόξου αὐτοῦ ὁδοιπορίας, ἀλλὰ τὸ αἷτιον τῆς ἐλεύσεως ὁποῖον ἄρα γε ἦτο;

Δὲν ἦτο βεβαίως ἡ τέρψις καὶ ἡ ψυχγωγία, διότι παράφρων θὰ ἦτο ὁ ἐπιχειρῶν τοιοῦτο ταξίδιον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ψύχους καὶ τῆς ἐρημίας, κατὰ νόκτα τόσον δυσχεῖμερον καὶ εἰς τὸ κατοικητήριον αὐτὸ τοῦ θανάτου. Δὲν ἦτο βεβαίως εὐτεβός καθῆκον, διότι τὸ πυκνὸν σκότος, τὸ ἐκεῖ βασιλεύον, καὶ τῆς νυκτὸς ἡ ὥρα ἦτο ἤκιστα ἀρμόζοντα εἰς μελέτας ψυχωρελεῖς ἢ ρευμασμοὺς ρωμαντικούς. Ἔτι δ' ὀλιγώτερον δὲν ἦτο ἰδέα τις κέρδους βεβήλου καὶ ἀθεμίτου, διότι ἄνθρωπος οὕτω εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένος καὶ ὑψηλῆς, καθὰ ἐφαίνετο, περιωπῆς δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ ἦνε τυμβωρύχος.

Μία μόνη ἔμενον εἰκασία καὶ αὕτη ἦτο ἡ ὀρθότερα. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἤρχετο κατὰ τοιαύτην ὥραν εἰς τὸ νεκροταφεῖον, ὥπως ἐκτελέσῃ πρᾶξιν, ἣν οἱ μὲν ἐν τῷ κόσμῳ καλοῦσιν ἡρώισμὸν, οἱ δὲ παραφροσύνην.

Ἦρχετο δηλαδὴ ν' αὐτοκτονήσῃ.

Μία ἐκ τῶν ἐξ βολῶν, δι' ὧν ἦν πληρωμένος τὸ ἐντὸς τοῦ ἐσωτερικοῦ θυλακίου τοῦ ἐπενδύτου αὐτοῦ πολύχρονον, εἶχεν ὀρισθῆ ἀμετακλήτως νὰ τινάξῃ εἰς τὸν ἀέρα τὸν ἐγκερκλόν του.

II

Ἄν ὁ ἡμέτερος ἐπιεικῆς ἀγνώστης

ποθῆ νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὸ μυστήριον τῆς σκοτεινῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀγνώστου τούτου καὶ παραδόξου ἀνθρώπου, τοῦ ἐρχομένου ἐν ὥρᾳ θαθείας νυκτὸς εἰς τὸν ἀπαίσιον ἐκεῖνον τόπον, ἔχοντος δὲ σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ θραύσῃ ἰδίᾳ χειρὶ τὰ συνέχοντα αὐτὸν μετὰ τῆς ζωῆς δεσμὰ καὶ νὰ πηδήτῃ θραραλέος ἐντὸς τῆς ἀδύσσου τῆς αἰωνιότητος, ἂν ἐπιθυμῆ νὲ μάθῃ τίνα περίπου ἦσαν τὰ αἷτια, τὰ ὠθοῦντα αὐτὸν εἰς τὸ ἀπεγνωσμένον τοῦτο βῆμα, ἀνάγκη νὰ στραφῆ μεθ' ἡμῶν ὀπίσω καὶ ν' ἀναδράμῃ εἰς τὸ παρελθὸν τοῦ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τρικυμιώδους καὶ ἀνωμάλου βίου τοῦ μέλλοντος μυστηριώδους αὐτοκτόνου.

Ὁ Πέτρος Φ... γεννηθεὶς ἐν τῇ μικρᾷ πόλει, ἦν πρό τινων στιγμῶν ἀφῆκε μετὰ τὴν ἀπόφασιν βεβαίως νὰ μὴ ἐπανεέλθῃ πλέον, ὑπὸ γονέων λίαν εὐπύρων, εἶχε μείνει ὀρφανὸς πατρός κατὰ τὴν νηπιακὴν ἔτι ἡλικίαν. Ἡ οἰκογένειά του, ἄποικος οὔσα, ἐγκαταστάσα ἐκεῖ πρό τινων ἐτῶν, στερουμένη ἀφ' ἐνὸς συγγενῶν, δὲν εἶχε συνάψει ἀφ' ἑτέρου σχέσεως στενὰς μετὰ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως ἐκείνης· ἔνεκα δὲ τῆς χηρείας αὐτῆς ἡ μήτηρ τοῦ Πέτρου εἶχε διακόψει μικρὸν κατὰ μικρὸν καὶ τὰς ὀλίγας ἐκεῖνας ἐφημέρους καὶ τυπικὰς σχέσεις, ὅσας εἶς ἀνάγκης ἐτήρει, οὕτω δὲ ἡ πρώτη ἡλικία τοῦ παιδὸς διέρρευσεν ἐν αὐστηρᾷ μονώσει. Ὁ πατὴρ τοῦ Πέτρου ἀποθνήσκων δὲν εἶχε καταλίπει τὴν οἰκογένειάν του ἐν στερήσει· ἀπεναντίας, ἔμπορος νοήμων καὶ τολμηρὸς εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις αὐτοῦ, ἠδυνήθη ἐν οὐ πολλῷ χρόνῳ νὰ συναγάγῃ περιουσίαν ἀρκετὴν, ἣτις, ὑπερβαίνουσα τῆς εὐπορίας τὰ ὄρια, ἦτο ἀληθῆς πλοῦτος, καὶ μάλιστα διὰ κοινωνίαν μικρὰν καὶ περιωρισμένην, οἷα ἡ τῆς Α..... Ἄμα τῆς γεννήσεως του λοιπὸν ὁ Πέτρος εὐρέθη ἐντὸς τῆς ἀγκάλῃς τοῦ πλούτου καὶ τῆς εὐζωίας, περιστοιχιζόμενος ὑπὸ τῶν τρυφερῶν φροντίδων τῆς μητρικῆς στο-

γῆς, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἀνεπτύσσετο καὶ ἀνέθαλλεν, ὡς ἄνθος τοῦ ἀγροῦ. ὑπὸ τὴν ἀκτίνα τοῦ ἡλίου. Ἡ μήτηρ, ἀποσυρθεῖσα ἐκ τοῦ κόσμου, εἶχεν ἀφιερῶσει δλόκληρον αὐτῆς τὸν ὑπολειπόμενον βίον ὑπὲρ τῆς ἀνατροφῆς τοῦ τέκνου τῆς, τοῦ μόνου ὄντος, ὅπερ ἐν τῷ κόσμῳ ἡγάπα, ὁ δὲ μικρὸς παῖς ἐξ ἄλλου, ζῶν καὶ αὐτὸς ἐν μονώσει, σπανίως συγχρῶμενος τοῖς ὁμιλήκεσιν αὐτοῦ, μὴ γνωρίσας τὸν πατέρα του οὐδ' ἄλλον τινά, ἀνταπέδιδε τὰ ἴσα, προσφέρων τῇ μητρὶ αὐτοῦ ὅσπν ἀγάπην ἠδύνατο νὰ περικλείσῃ ἡ μικρά του καρδιά.

Τὸ μικρὸν προέβαιεν εἰς τὴν ἡλικίαν, δεικνύον εὐφυίαν σπανίαν καὶ ἐκπληκτικὴν εὐχέρειαν περὶ τὸ ἐκμανθάνειν, τοῦθ' ὅπερ ἐκολάκευε λίαν τὴν μητρικὴν στοργὴν καὶ καθίστα αὐτὴν τρυφερωτέραν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον. Ἡ μήτηρ ὅμως ἰδίως ἐξεπλήττετο βλέπουσα τὰς παραδόξους ὁρμὰς τῆς καρδίας τοῦ τέκνου τῆς, ἀνεξήγητὰ τινα αἰσθήματα, καταλαμβάνοντα αἰφνιδίως αὐτὸ, προαγγέλλοντα βεβαίως χαρακτηριστὰ ἰδιότροπον, ἔκκεντρον, σκεπτικόν, ἀλλὰ καὶ εὐσταθὴ καὶ ἐπιχειρηματίαν. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀφελῶν παιδιῶν τῆς ἡλικίας του κατελαμβάνετο ἔξαιφνης ὑπὸ ρέμβης παραδόξου, ἐρωτήσεις δὲ τινες, ἅς ἀπέτεινε πρὸς τὴν μητέρα του, εἰδείκνυον ὅτι τὸ πνεῦμά του, προῶπως πτερωθὲν, δὲν ἦτο πλέον στρουθοῦ νεοσσὸς περιοριζόμενος εἰς πτήσεις χαμαιπετεῖς, ἀλλὰ μικρὸς αετιδὸς τολμῶν νὰ ἵπταται εἰς ἀνώτερα στρώματα ἀέρος.

Μίαν ἡμέραν, ἐνῶ ἐπαίξεν ἐν τῇ αὐλῇ, παρουσιάσθη πρό τῆς θύρας γηραλέος ἐπαίτης καὶ διὰ φωνῆς γοερᾶς ἐζήτησεν ἐλεημοσίην. Τὸ παιδίον ἐθεώρησε μετ' ἐνδιαφέροντος τὴν κατεσκληκυῖαν μορφὴν καὶ τὴν ρακένδυτον περιβολὴν τοῦ γέροντος καὶ ἔδραμε πρὸς τὴν μητέρα του δακρύων.

— Μῆτέρ μου, εἶπεν, ὑπάρχουν λοιπὸν δυστυχεῖς εἰς τὸν κόσμον;

— Ὡ! ὑπάρχουν πολλοὶ, τέκνον μου, ἀπάντησεν ἐκείνη.

— Πόσον στοιχίζου τὰ νέα ἀθύρματα, ἄτινα ὑπεσχέθης νὰ μοι ἀγοράσῃς;

— Στοιχίζου πενήτηντα δραχμάς.

— Μῆτέρ μου, ἐκπνεύλαβε τὸ παιδίον, δὲν ἔχω ἀνάγκην ἀθυρμάτων· ὅσες αὐτὸ τὸ ποσὸν καλλίτερον εἰς τὸν γέροντα αὐτὸν ἐπαίτην· εἰς ἐμὲ εἶνε ἴσως περιττὰ τὰ ἀθύρματα, ἀλλ' εἰς ἐκεῖνον δὲν εἶνε περιττὸς ὁ ἄρτος.

Ἡ μήτηρ ἐνηγκαλίσθη καὶ ἠσπάσθη συγκεκινημένη τὸν μικρὸν ἐλεήμονα, ἐλέησε δὲ γενναίως τὸν ἐπαίτην.

Αὐξήθει εἰς τὴν ἡλικίαν ὁ μικρὸς Πέτρος εἰσῆλθεν εἰς τὸ σχολεῖον ὅπως ἐκμάθη τὰ προκαταρκτικὰ μαθήματα, ἐκεῖ δὲ ἀναπτυχθεῖσα ἔτι μᾶλλον ἐγένετο καταφανὴς ἡ προνομοιοῦχος, ἀλλ' ἰδιόρρυθμος τοῦ παιδὸς φύσις. Οἱ μικροὶ αὐτοῦ συνάδελφοι ὑπέβλεπον αὐτὸν ἐνεκα τῆς ψυχρᾶς καὶ περισταλμένης συμπεριφορᾶς του καὶ τῆς ὑπεροφίας του, ἥτις ὅμως προήρχετο μᾶλλον ἐκ τῆς συναισθήσεως τῆς ἀνωτέρας αὐτοῦ φύσεως ἢ ἐκ τῆς ἰδέας τοῦ πλοῦτου. Συχνάκις ἐγένετο ὁ σκοπὸς τῶν σκαυμάτων αὐτῶν καὶ τῶν ἐπιθέσεων, ἀλλ' εἰς πάντα ταῦτα ἀντέτασεν ἐκεῖνος φλέγμα καὶ περιφρονητικὴν σιωπὴν. Καὶ ὅμως ἦτο ἀγαθὴ καὶ γενναία φύσις ὁ Πέτρος. Μίαν ἡμέραν ἐγένετο ἀνάκρισις ὑπὸ τῶν διδασκάλων ἐπὶ σοβαροῦ ἀτακτήματος, λαβόντος χώραν εἰς τὸ σχολεῖον· προακληθεὶς νὰ μαρτυρήσῃ ὁ παῖς ἐδήλωσε μετὰ παρρησίας ὅτι ἐγίνωσκε μὲν τὸν παιίστην, ἀλλ' ὅτι οὐδέποτε ἤθελεν ὁμολογήσει τὸ ὄνομά του. Τὸν ἠπείλισαν ὅτι θὰ ἐπαβάλλοντο αὐτῷ αἱ αὐστηρεῖραι τῶν ποινῶν. Ὁ μικρὸς Πέτρος ἐμειδίκεν εἰς τοὺς λόγους τούτους καὶ ἀρπάσας ἤλον σιδηροῦν εὕρισκόμενον εἰς τὸν τοῖχον, ἐνέπηξεν αὐτὸν σχεδὸν δλόκληρον εἰς τὸν βραχίονά του. Τὸ αἶμα ἀνέβλυσεν ἀμέσως, ἀλλ' οὐδὲν πόνου σημεῖον, οὐδεμίαν φωνὴν ἐξῆλθε τῶν

χειλέων τοῦ νέου τούτου δεκαετοῦς Μουκίου Σκαμβόλα.

— Τί κάμνεις; τὸν ἠρώτησαν ἐκπληκτοὶ οἱ διδάσκαλοι;

— Σὺς ἀποδεικνύω, ἀπήντησεν ἀταράχως ἐκεῖνος, ὅτι ὅταν θέλω δὲν δὴμιῶ.

Ἦναγκάστησαν νὰ τὸν ἀπολύσωσι.

Περάνας τὰς σπουδὰς ἐν τῇ γενεθλίῳ του πόλει, ὁ νεανίας ἤδη γενόμενος Πέτρος ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Ἑσπερίαν, ὅπως σπουδάσῃ τὴν ἱατρικὴν ἐπιστήμην, πρὸς ἣν ἔρρεπεν ὀρμητικῶς ὁ θετικὸς αὐτοῦ χαρακτήρ. Ἀπεχωρίσθη μετὰ συγκινήσεως τῆς μητρὸς του καὶ μετέβη εἰς Παρισίους, ὅπου διέτριψεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐγκύπτων εἰς τὴν μελέτην τῆς ἐπιστήμης, ἣν ἐξελέξατο. Ἐπανεκάμφε μετὰ ταῦτα εἰς τὴν πατρίδα του ἀποκομίζων πλὴν τῶν πολυτίμων καρπῶν τῆς πολυετοῦς αὐτοῦ μελέτης καὶ τὰ εὐφρόδια ἔτι τῶν νεωτέρων ἐπιστημῶν, εἰς ἃς εἶχε μετ' ἐνδιαφέροντος ἐγκύψει, ἐμβαθύνει εἰς τὰς καταπληκτικὰς αὐτῶν θεωρίας. Ἡ μήτηρ του εἶχεν ἀποθάνει ὀλίγον πρὸ τῆς ἀφίξεώς του, ἀρῶν εἶχε περιμείνει ἐπὶ ματαίῳ τοσοῦτον χρόνον νὰ σφίξῃ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῆς τὸ προσφιλέ της τέκνον. Ἐῖσε τὴν οἰκίαν του κεκλεισμένην εἰς μόνος γηραιὸς ὑπηρέτης κατῴκει ἔτι ἐν αὐτῇ ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς οἰκοδεσποίνης. Ὁ Πέτρος ἀπέμαξεν ἐν δάκρυοις μαθῶν τὸν θάνατον τῆς μητρὸς του καὶ δὲν ὀμίλησε πλέον περὶ αὐτῆς ἐγκαταστάς δὲ ἐν τῇ πατρικῇ του οἰκίᾳ ἤρξατο νὰ ἐξασκῇ τὸ ἐπάγγελμα του εἰς τὴν μικρὰν αὐτοῦ πατρίδα.

Ἡ ἔλευσις τοῦ νεοῦ ἐπιστήμονος ἦτο συμβάν ἐκτακτον διὰ τὴν μικρὰν πόλιν, διότι ἡ φήμη τῆς ἱκανότητός του εἶχε προσηλθῆ καὶ διασπαρῆ ἐν αὐτῇ. Ἐπομένως δὲν ἐβράδυνε νὰ σηματοποιῇ ἅμα τῇ ἀφίξει του παλυπληθῆ πελατεῖαν. Ἀλλ' ἐκ τῆς πελατείας τῆς αὐτῆς οὐδὲν ὁ ἱατρὸς ὠφελείτο, δι-

ὅτι μετ' ἐπιμονῆς σταθερῶς ἐξέσκει τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ δωρεάν. Ἰπέμενε ἀγογγύστως ὅλους τοὺς μύθους καὶ τὰς ἐνοχλήσεις τοῦ ἐπαγγελλομένου του, παρέχων τὴν σωτήριον αὐτοῦ συνδρομὴν εἰς τε τὸν πλούσιον καὶ τὸν πένητα ἄνευ οὐδεμιᾶς ἰδέας ἀμοιβῆς, ἀλλὰ τὴν καὶ μόνην σχέσιν ὑπῆρχε μετὰ αὐτοῦ καὶ τῶν πελατῶν του ἅμα ὡς ἔληγε τὸ καθήκον του ἀπετύρετο σιγηλὸς καὶ ἀπαθὴς καὶ διῆγε τὸν ἔρημον καὶ μεμονωμένον βίον τῆς παιδικῆς αὐτοῦ ἡλικίας, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι τὰ ἀθύρματα εἶχον ἀντικαταστήσει ἡ σοβαρὰ καὶ βαθεῖα μελέτη.

Καὶ ὅμως παραδόξως ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὁ τόσον ἰδιότροπος μὲν, ἀλλὰ καὶ τόσον εὐεργετικὸς, δὲν ἠγαπάτο. Μισῶν τὴν ἀγυρτίαν θανασίμως δὲν ἐξστρέπετο εἰς ἐρεσχολίας, δὲν ὑπέσχετο, δὲν ἐκολάκευεν. Ἐξετέλει τὴν ἐργασίαν του ὡς αὐτόματον. Ἐλεγε— θὰ ζήσῃ— ὡς ἔλεγε— θὰ ἀποθάνῃ. Μετὰ τὴν ἐργασίαν του ἀνεχώρει χωρὶς νὰ δεχθῆ ἀμοιβήν, χωρὶς ν' ἀκούσῃ εὐχαριστίας. Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι ἂν καὶ εὐεργετούμενοι δὲν τὸν ἔβλεπον μὲ καλὸν ὄμμα. Ὁ ἱατρὸς δι' αὐτοὺς εἶχε καταστή ὡς τὰ φάρμακα, ἅτινα διώριζεν, προσέτρεχον εἰς αὐτὸν ἐξ ἀνάγκης, καὶ εἰδέχοντο τὴν σωτήριόν του ἐνέργειαν, ἂν καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρωσι τὴν ἀλήθειαν του γέυσιν. Οἱ πελαταὶ του περιωρίζοντο ἀντὶ εὐχαριστιῶν νὰ λέγωσι.

— Τί παράξενος ἄνθρωπος.

Οἱ ὀλιγαριθμοὶ συνάδελφοὶ του τῆς μικρᾶς πόλεως προσέβαινον ἐπιπεραιτέρω, διακίδοντες ὅτι αἱ ἐπιτυχίαι του ἦσαν ὅλως διόλου τυχαῖαι καὶ ὅτι αὐτὸς ἦτο ἀγύρτης, ἐπιτήδης διάγων τοιοῦτον βίον καὶ οὕτως ἰδιοτρόπως φερόμενος, ὅπως ἐπισῆρῃ τὴν κοινὴν προσοχὴν. Ὁ εφημέριος τῆς συνοικίας, ἐν ἣ κατῴκει ὁ Πέτρος, εἶχεν ὑποψιθεύσει μίαν ἡμέραν μετὰ εὐλαβοῦς στεναγμοῦ ὅτι ὁ ἱατρὸς δὲν ἐξετέλει κα-

θόλου τὰ παραγγέλματα τῆς θρησκείας. Ἦρκεσε τοῦτο ὅπως ταραξή τὴν χολὴν τῶν πολὺ εὐσεβῶν, οἵτινες ἤρχισαν νὰ λέγωσιν ὅτι ἦτο μάγος θεραπεύων διὰ τῆς μαγγανείας. Φῆμαι τοιαῦται εἶνε πολὺ εὐκόλον νὰ γίνωσιν ἀποδεκτὰ παρά τῷ ἀπλοϊκῷ λαῷ· ὁ λαὸς ἐπίστευσε εἰς τὰς διαδόσεις ταύτας, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἀντὶ μάγου ἀπεκάλει αὐτὸν φραμασόνοο. Ὅτε ἐξήρχετο ἐνίοτε εἰς τοὺς ἐρημικοὺς αὐτοῦ περιπάτους, οἱ σπάνιοι διαβάται, οὓς ἀπῆντα, τὸν ἰθεώρου μὲ ὑποπτον ὄμμα. Ὅτε δὲ ἐπέστρεφον οἱ ἀγρόται τὴν νύκτα εἰς τὴν πόλιν, ἐθεώρου μὲτ' ἀκουσίῳ τρόμου τὸ πεφωτισμένον παράθυρον τῆς οἰκίας του, τὸ ὁποῖον ἔμενε μέχρι θαθείας νυκτὸς ἀστράπτον, ὡς αἱματηρὸς ὀφθαλμὸς τέρατος, πρὸς μεγίστην ἀγανάκτησιν τῶν φλυάρων γραιῶν τῆς συνοικίας.

Εἰς τὴν οἰκίαν του οὐδεὶς εἰσέβαινε, πλὴν τοῦ γηραιοῦ ὑπνέτου αὐτοῦ, πιστοῦ διαμείναντος καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὁ παράδοξος τοῦ κυρίου αὐτοῦ χαρακτὴρ εἶχεν ἐπιδράσει λίαν καὶ καταστήσει αὐτὸν ἐπίσης μισάνθρωπον. Εἰς τὰς πολυειδεῖς τῶν περιέργων ἐρωτήσεις ὁ γέρον ἀπεκρίνετο ξηρῶς διὰ μονοσυλλάβων. Εἰς τῶν περιέργων ἔλαβέ ποτε τὸ θάμνος, ἀπόντος τοῦ ἱατροῦ νὰ εἰσδύσῃ μέχρι τοῦ σπουδαστηρίου του, ἀνοικτοῦ κατὰ τύχην ὄντος· ἀλλ' ἅμα εὐρέθη ἀπέναντι σκελετοῦ ἰσταμένου ὀρθίου ἐντὸς υελίνης θήκης καὶ ἀπκισίως μορφάζοντος, παρετήρησε δὲ τῆδε κάκεισε ἐσπαρμένα παραδόξα ἐπιστημονικὰ ἐργαλεῖα, ἀπεσύρη ἔντρομος.

Οὕτως ἡ φήμη τοῦ Πέτρου ὡς μάγου εἶχεν ἐδραιωθῆ ἐπὶ τοσοῦτον παρὰ τοῖς ἀπλοϊκοῖς, ὥστε ἂν ἐξῆ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Οὐρβανοῦ Γρανδιῆ θά ἐσύρετο εἰς τὸ δικαστήριον κατηγορούμενος ἐπὶ διαβολικῆ συνειργείᾳ. Ἡ φήμη αὕτη, ἦν ὁ ἱατρὸς ὑπώπτευσεν ἴσως, ἀλλὰ δὲν εἶχε περὶ αὐτῆς ὡς ἐκ τῆς

μονώσεώς του ἀκριβεῖς πληροφορίας, δὲν ἠλάττωσεν ἐπαισθητῶς τὴν πελατεσίαν του, διότι ἐκεῖνος μὲν ἐξηκολούθει πάντοτε παρέχων ψυχρῶς καὶ ἀπαθῶς τὰς εὐεργεσίας του, οἱ δὲ καλοὶ κάτοικοι δὲν ἐλησμόνουσαν νὰ ζητήσωσιν αὐτὰς, ἅμα τοὺς ἐβίαζεν ἡ ἀνάγκη. Ἐλησμονεῖτο τότε πρὸς στιγμὴν ὁ μάγος καὶ ὁ φραμασόνοος· ἡ ἰδιοτέλεια ἐνίκα τὴν πρόληψιν.

Τοιαύτην ζῶν ἴβου, ζῶν πτηνοῦ νυκτοβίου ἐξῆ ὁ Πέτρος, ζῶν ἡρῆ, ἀριλον, ἀνευ αἰσθημάτων, ἀνευ συγκινήσεων. Ζώφυτον ἀποσπασθὲν δι' ὑπερφυσικῆς δυνάμεως ἀπὸ τὰ βάρη τῶν ὡκεανῶν καὶ ζῶ ἐν τῷ μέσῳ χλοερᾶς πεδιάδος καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ ἀνοιξὶς ἐμφυσᾷ ζῶν νέαν καὶ ὀργᾶ σύμπασα ἡ φύσις, ἠθελε ζῆ ζῶν παρομοίαν. Ἐσφρίξα ἡ ζῶν κύκλω του, καὶ αὐτὸς δὲν ἐξῆ, ἢ κἂν δὲν ἠσθάνετο τὴν ἡδονὴν τῆς ζῶης. Ἦτο κρῖκος ἀλύσεως μεμονωμένος. Ἐλειπον ἀπ' αὐτοῦ οἱ δύο ἕτεροι κρῖκοι, οἱ συνέχοντες πᾶν ἄτομον μετὰ τῆς λοιπῆς τῶν ἀτόμων ὁμάδος—τὸ ἀγαπᾶν καὶ ἀγαπᾶσθαι.

Ἐλειπεν ἡ δρόσος ἀπὸ τὸ ἄνθος, ἀπὸ τῆς χρυσᾶς ἀπὸ τὴν χρυσαλλίδα, ἡ ἀκτίς ἀπὸ τὸ ἄστρον, ὁ ἔρως ἀπὸ τὴν ψυχῆν.

(ἀκολουθεῖ)

EN GERMANIKON MYΘHISTOPHMA

Die zweite Frau von E. Maritt. Herausgegeben in der Leipziger Gartenlaube, 1875.

Οὐδεὶς ὁ ἐπισταμένως παρακολουθῶν τὴν πορείαν τῆς ἐν Εὐρώπῃ γραμματολογίας δύναται ν' ἀρνηθῆ ὅτι αὕτη διέρχεται κρίσιν ὀξείαν, ἀκροσφαλεστάτην, ἐξ ἧς δύναται νὰ πηγᾶσῃ σωστικὴ τις καινοτομία, προπαρασκευάζουσα μέλλον εὐήμερον εἰς τὰς ἐπερχομένας φιλολογικὰς γενεάς, ἢ οἰκτρὰ κατὰπτωσις, φυγαδεύουσα ἐπὶ πο-